

KURJER WARSZAWSKI.

D. 29. Listopada — Rok 1842.
Wtorek.

N° 317.

Jutro, Ś. Andrzej.

Jutro w Kościele parafjal: Śgo Andrzeja OO. Reformatów, odbywać się będzie Nabożeństwo na cześć Śgo ANDRZEJA Apostoła, Patrona tejże Parafji, z wystąpieniem N. SAKRAMENTU, z Kazaniami na summie i niesporach. Parafjanie ten dzień obchodzić powinni uroczystie.

Zapis rubli sr 450 przez Zofję Marię Wolską na stały fundusz Zgromadzenia PP. Sakramentek Warszawsk: uczyniony, Rada Administ: zatwierdziła. — Ogłoszono Postanowienie Rady Adm: wydane 1-go b. m., że: Na granicy od Austrii i Wolnego Okręgu Krakows:, mają być z dniem 20 Grudnia (1 Sty:) 1842/3 r. otworzone Komory celne: Iszej kl: *Nichołowice, Zawichost i Tomaszów*, a Komora w Krakowie ustanowiona przez ciąg trwania układu handlowego z Rządem Wolnego M. Krakowa zawartego, ma także używać prawa Komorom Iszej klasy nadanego. Zgiej kl: *Sierostawice i Krzeszów*. Wszystkie inne na tejże granicy istniejące Komory, staną się Komorami kl: 3ciej, a Urzędy, Expedycyje graniczne pozostaną z dotychczasowemi prawami. Komora kl: 3ciej *Herby*, od strony Pruss leżąca, do klasy Zgiej podniesioną zostaje. Komory na granicy Wolnego Okręgu Krakows: ustanowione, tudzież Komora w Krakowie istniejąca, nie przestają i nadal przez ciąg trwania układu handlowego, z Rządem Wolnego M. Krakowa zawartego, używać tych atrybucji, jakie wspomnianym układem mają sobie nadane, pod względem wpuszczania płodów i wyrobów Krakowskich. Nadzór nad Komorami celnymi i Strażą graniczną, Komisja Rząd: Przy: i Skarbu rozciągać ma bezpośrednio przez Intendentów Skarbu. (Inne przepisy, są w wczorajszej Gazecie Rząd:). — *Ober-Policmajster M. Warszawy*. Na wsparcie dla pogorzalców M. Kazania, wciągu upłynionego tygodnia następujące Osoby złożyły dobrowolne składki: JWżna Iyodor: Krasińska rub: sr: 6 (zl. 40); JWżny Konst: Hrabia Zamojski r. s. 15 (zl. 100); Wżna Kijańska Teresa r. s. 2 (zl. 13

gr. 10); Wżni Blum r. s. 45 (zl. 300); Leon Levenberg r. s. 30 (zl. 200); Olendorf r. s. 15 (zl. 100); Paszkowski J. r. s. 3 (zl. 20); Volmer Frydr: r. s. 22 kop: 50 (zl. 150); Weichert Henryk r. s. 4 k. 50 (zl. 30); Pawłowski Anastazy r. s. 1 k. 50 (zl. 10); Księski Aptekarz r. s. 3 (zl. 20); Wilkaszewski Stanisł: r. s. 3 (zl. 20); Vincenti Jakób r. s. 3 (zl. 20); Łapiński Stef: r. s. 2 k. 25 (zl. 15); Kozicki Karol r. s. 3 (zl. 20); Rużewicz M. A. r. s. 3 (zl. 20); Grosse Jan r. s. 6 (zl. 40); Flamm r. s. 1 k. 50 (zl. 10); Glückscho Rafał r. s. 4 k. 50 (zl. 30); Sliwiński Ant: k. 75 (zl. 5). Prześlani Zgromadzeń Brzemieślniczych zebrali i nadesłali następujące składki; Kotlarze: Daniel Hoeke, Starszy Zgromadzenia r. s. 30 (zl. 200); Frat: Andre r. s. 1 (zl. 6 gr. 20); J. Bobbe r. s. 2 (zl. 13 gr. 10); Fryd: Hartmann r. s. 1 (zl. 6 gr. 20); Lud: Radoniewicz r. s. 1 (zl. 6 gr. 20); And: Horalek k. 75 (zl. 5); Robert Botte r. s. 10 (zl. 66 gr. 20); Langewalier r. s. 9 (zl. 60). Z Fabryki P. Minter: Warsztat Blacharski r. s. 4 k. 95 (zl. 33); Lakiernicz r. s. 3 (zl. 20); Ślusarski r. s. 2 k. 55 (zl. 17); Bronzowniczy r. s. 2 k. 40 (zl. 16); Tokarski r. s. 1 k. 80 (zl. 12); Malarie r. s. 2 k. 10 (zl. 14); Giserski r. s. 1 k. 35 (zl. 9); Stolarski k. 90 (zl. 6); Tabakiernicz k. 45 (zl. 3); Konwisarski k. 60 (zl. 4); Pomocnicy fabryczni r. s. 1 k. 65 (zl. 11). Zatrudnieni w Fabryce Nowotnego Srebra P. Volmer r. s. 24 k. 45 (zl. 163); Starszy Zgromadzenia Ślusarzy P. Mich: Woronowicz od siebie i 20tu Majstrów tegoż Zgromadzenia r. s. 10 k. 50 (zl. 70); Starszy Zgromadzenia Rymarzy P. Chmielnicki od 15tu Majstrów tegoż Zgromadzenia r. s. 8 k. 10 (zl. 54); Starszy Zgromadzenia Introligatorów P. Kreusch od 9ciu Majstrów tegoż Zgromadzenia r. s. 3 (zl. 20); Starszy Zgromadzenia Rękawiczników i 6ciu Majstrów tegoż Zgromadzenia razem r. s. 8 k. 25 (zl. 55). Przytem na korzyść tychże Pogorzalców za podpisem w Komisji Rząd: Spraw Wewn: i Duch: zebrano dobrowolnych składek r. s. 157 (zl. 1046 gr. 20)

iak o tem przez Reskrypt JW. Dyrektora Główny: Prezyd: z d. 7/10 h. m. Nro 227 3/43435, dla ogłoszenia w pismach publicznych zawiadomiony zostałem. Jen: Major Sobolew. P.o. Naczeln: Wydz: A. Puc. — *Pielgrzym* za Grudzień wyszedł z druku i zawiera: Sofici wieku IVgo, wyiątek z historii filozofji, przez A. A. *Kosińskiego*. O sztukach pięknych w Niemczech (ciąg dal:), p. E. *Ziemieckę*. Gott und Palingenesie, von A. Cieszkowski, p. E. *Ziemieckę*. Bielany, wyiątek z oryginalnej powieści R. K. *Laskowskiego*. Krogulski jako Kompozytor Religijny, p. J. M. *Wiślickiego*. Nowy przekład Przemian Owidyusza Nazona, p. J. K. *Jablakowskiego*, poprzedzony listem tegoż do Redakcji. Wiersy napisany z powodu pożaru w Instytucie Głuchoniemych, przez W. *Potockiego*. — *Labownicy Stokfisu* z zadowoleniem dowiedzieli się, że iak w roku zeszłym, również w czasie teraźniejszego *Adwentu* zacząwszy od intru, w Środy, Piątki i Soboty, tej postnej potrawy, wymienienie urzędzonej, w handlu wino przy ulicy Nowo-Senatorskiej u JP. *Riedla* dostać mogą; o czem innym labownikom donoszą. J. L. K. A. A. D. — Wczoraj w Teatrze Rozmaitości, po tańcach w *Nowym Teatrze* i po ukończeniu JPanna *Wendt* przywołana 4-kroć.

JP. Wawr zyniec *Jamme* (Żame) Dyrektor fabryki *Gazu* w mieście *Liège* w *Belgji*, przybył niedawno dla wprowadzenia fabrykacji *Gazu* według nowego ulepszenia, którego systemat już istnieje we Francji od r. 1830. Sposób jego robienia *Gazu*, zasługuje szczególnie być wszystkim poleconym i zupełnie nowym nazwanym, bo został ulepszonym, uproszczonym, iednem słowem zupełnie przez niego zmienionym. *Gaz* przez niego wyrabiany, może być uzyskany z wszelkich materiałów palnych, szczególnież zaś, z żywiecy, kałafonji, z smoły i w ogólności z wszelkich tłuszczów; *gaz* ten przeniesionym być może z miejsca na miejsce, a Pan *Jamme* posiada sekret robienia tkaniny tak ściśle hermetycznej, za pomocą której *gaz* transportowanym być może. Aparat nie grozi żadnem niebezpieczeństwem, dla otaczających go zabudowań, nie zajmnie wiele miej-

scą, jest mało kosztujący, nie potrzebuje żadnej maszyny parowej gdyż czyszczenie *gazu* jest bardzo proste i uzyskanie się w drodze suchej. Jeden Człowiek wydoła zrobić tyle *gazu*, iaką ilość 10 ludzi podług dawniejszego sposobu z węgla kamiennych uzyskać potrafi. *Gaz* ten zasługuje na pierwszeństwo nad wszelkimi innymi; między wielu własnościami odznacza go, że płomień iest nadzwyczaj biały, zupełnie spokojny i nieporuszający się, przeto nieuciążliwy i bynajmniej nieszkodliwy dla wzroku, nie kopci i nie brudzi pokoi, nie wydaie żadnego odoru i przeto iest zupełnie nieszkodliwym zdrowiu, wreszcie nie iest droższym od *gazu* uzyskanego z węgla kamiennego, a iednak nierówniej lepiej oświetla; iedne światło wyrównywa 4 świecom palącym się iasno.

Anglja. — Prace w kopalniach węgla kamiennych w *Ayrshyr* w Szkocji nie zostały ieszcze wznowione. — *Gazeta Czas* zbija mniemanie dzienników francuz: iakoby *Anglja* gotową była uwolnić Francję od warunków traktatu z r. 1831 i 1833, zawartego w celu zniesienia handlu niewolnikami. — Rząd zamysła założyć linję telegraficzną dla połączenia *Portsmutu*, *Plinutu*, *Falmutu* i *Landend* z *Londynem*. — P. *Fox Naule* (Mol) Pod-Sekretarz Stanu w Ministerstwie spraw wew: za byłego Ministerstwa, został obrany Lordem Rektorem uniwersytetu w *Glasgowie*. — Statkiem przewozowym *Kren*, przybył z *Rio Janeiro* do *Londynu* Posel Cesarz: Rossyjs: przy Dworze Brazylijskim P. *Łomonosow*.

Belgja. — Ozdobienie 2ch Ministrów Belgickich orderami holenders: i wzajemnie ozdobienie Ministrów holenders: orderami belgickimi, uważane iest za zupełne pojednanie się obu krajów i rekojmiję stałego pokoju.

Danja. — 18go h. m. o kwadrans na 7mą rano wybuchł pożar w nowo zbudowanej Kaplicy Katolickiej w *Kopenhadze*, skutkiem czego spłonął Ołtarz ze swoimi kosztownemi ozdobami, a kilka posągów srebrnych i spiżowych stopiło się do szczytu. Ogień powstał od aparatu umieszczonego w piwnicach a przeznaczonego do ogrzewania Kaplicy; szczęściem Kominiarczyk wcześniej

spostzegł niebezpieczeństwo, a rychła pomoc płomieniem przygasił.

Francja. — P. Alexander Dumas ma być mianowany Kawalerem orderu legji honorowej. — P. Peyronnet (Perone) był Minister Karola Xgo, od czasu przybycia do Paryża, miewa częste narady z znakomitemi legitymistami. — Droga nadzwyczajną otrzymano wiadomość, że w Barcelonie 13go b. m. zaszły rozruchy; około 30tu robotników chciało przywieźć do miasta wino bez opłacenia cła, Lud popierał ten zamiar, rozbrojono warte, a jeden żołnierz został zabity. Za nadjeściem posiłków aresztowano 12 osób, między niemi także Wydawcę gazety. 14go b. m. robotnicy opuściwszy warsztaty przebiegali ulice. O 5tej z południa obsadzono przystępy do ratusza wojskiem linjowem, które nie chciało odłuzować się przez gwardję narodową. Na placu Rambla ustawiono pułk linjowy i 6 armat w szyku bojowym. Cała załoga była pod bronią i obawiano się walki. Bramy miasta zamknięto. Załoga z la Jonquieres (Zonkjer) wyruszyła do Barcelony Wokolicy słyszano w Barcelonie kanonadę. — 2go b. m. dało się znowu usłyszeć w Algierze lekkie trzęsienie ziemi, a burze zrządziły znaczne szkody przy brzegach wiedy statkami. — Dziennik handlowy donosi, iż Xię Ghika przybył do Paryża.

Hiszpanja. — Ucieczka Jenerała Van der Smissen z Belgji, przypomina podobną ucieczkę ternajniejszego Posła Pana Olozagi w r. 1829 z Madrytu, gdzie go czekało rusztowanie na placu Cebada. Będąc oskarżonym o spisek, został przez Ministra Kalomarde wtrącony do więzienia i wspólnie z 2ma spółoskarżonemi skazany na powieszenie. P. Olozaga wprzód ułatwił ucieczkę swoim towarzyszom, a następnie sam przebrany za tragarza lektyki, opuścił więzienie. Nu dzielnice udał się na warte, a zapalwszy sobie sygaro przy kominku żołnierzy, wdał się z niemi w rozmowę, iakby kogo oczekiwał, a gdy niby spodziewany nie przyszedł, Olozaga oddał się i pokłonił się rusztowaniu na placu Cebada. — P. Olozaga od czasu powrotu z Belgji i Francji, 9go b. m. pierwszy raz odwiedził Reienta. — Pismo madryckie

zapewnia, iż Rząd gotów jest zawrzeć konkordat z dworem PAPIEŻKIM. — Nowy w Kadyzie zbudowany piękny statek parowy o sile 170 koni, przeznaczony jest do żeglugi wzdłuż brzegów hiszpań; na morzu Środiemnem aż do Marsylji dla współzawodnictwa z francuzkimi statkami parowemi. — Depesza telegrafem donosi: Posiedzenia Kortezów 14go b. m. zostały zagaione. Reient nie był obecny. — Jenerał Linage (Linaż), ma być mianowany Jenerał-Kapitanem wyspy Kuby, a Jenerał Seoane Ministrem wojny w miejsce Jenerała Rodil, który życzy objąć urząd Inpektora piechoty. — P. Olozaga przywiózł traktat zawarty z rządem belgickim, a potrzebujący jeszcze potwierdzenia izb prawodawczych. — W Maestrzago wzmaga się powstanie, wichrzyciele rozpisią podatki i rozstrzelają Urzędników. — Rząd oświadczył iż nie zmniejszy armji, ponieważ pokój wewnętrzny i zewnętrzny jeszcze nie jest ustalony.

Niemcy. — Król Hannowerski jako głowa rodziny Królewsz, udzielił Xciu Cambridge (Kembrycz) pozwolenie zaślubienia Xźniczki Augusty z Wielkim Xciem Następcą Mekleburgsko-Strelieckim.

Turecja. — Porta stosując się do życzenia Polaków, ma być gotową mianować Chrześcijańskiego Kajmakama dla Maronitów. — Od czasu upadku Izzeta Mahomeda Baszy, znowu dać się czuć brak pieniędzy w skarbie, za iego wyczerata wypłacano żołd nawet o kilka dni przed końcem miesiąca, tymczasem teraz niektórym korpusom zalega żołd od 2ch miesięcy.

Rozmaitości. — Sławny Autor Oper Czymboroza posiadał tyle skromności ile talentu. Pewny Malarz chcąc mu podchlebić, oświadczył mu że wyższym jest od Mozarta! Ja, rzecze Kompozytor, za nadto dla mnie, ale Panie, cóżbyś mówił o osobie która by chciała ci powiedzieć żeś wyższy od Rafaela. — Dnia 12go b. m. wystawiony był w Berlinie na Wielkiej Operze nowy Balet p. t. Sinobroda, układu Panien Teresy i Fanni Elsler, podobał się bardzo. — Zjawiskiem szczególnym jest w świecie literackim, iż podług gazet

angielski, Turcy zaczynają tłumaczyć na swój język francuskie i angielskie romanse. — W sprawie kryminalnej toczącej się przed pewnym Trybunałem we Francji, mowią pisma niemieckie, przeciwko *Korsykaninowi* za popełnione zabójstwo, osiadczy Lekarz, który stan zabitego rozpoznawał, że podług rany jest oczywiście iz Korsykania był sprawcą tego morderstwa, ponieważ ich z wyuczajem jest, że noż obracał w zadanej ranie. Oskarżony został przykładnie ukarany. — Żadna gałęź przemysłowa w tak krótkim czasie nie rozprzestrzeniła się iak fabrykacja wszelkich kapeluszków iedwabnych we Francji. Pierwsze podobne kapelusze wynaleźli w roku 1827 PP. *Mallard i Chambry* (Szambry); podobnych fabryk jest dziś w Paryżu 135, które około 4000 robotników zatrudniają, i corocznie 1 1/2 miliona kapeluszków dostarczają, z których 300.000 zagranicę wychodzi. — *Skrzyb* napisał nową Komedję w 5ciu aktach pod tytułem: *Syn Kromwela*.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Chruscielewski Jan Sedz: Tryb: z Lublina; Kwiatkowski Karol Mecenas z Dłużotowa; Bielski Franc: Patron Tryb: z Kalisza; Meier Emilia Actys: Dram: z Galicji Austrjackiej; Mieczko Jan Oby: z Poryty; Stoiwski Józef Dz: z Mokska; Pieniązek Jan Dz: z Ługowa; Swidziński Tytus Dz: z Podczasnej Woli; Sokołowski Józ: z Borzymowic; Lesiewski Jan Dz: z Jackowa; Przedpeński Alex: Dz: z Duranowa; Boski Marce: Oby: z Ostrołęckiego.

DOMIESIENIA.

RNA i **Sukcesorowie** i **VETTER**, opatentowani Fabrykanci obić papierowych, papierów kolorowych, cerat, rolett i t. d., zawiadamiają niniejszem Szano: Publiczność, iż Skład swój z ulicy Miodowej, przenieśli na *Plac Saski do pałacu Wgo Skwarowa*. Składając przy tej okazji, łaskawej Publiczności swe podziękowanie za dotąd okazane względy, życzymy, że najszerzszem naszem będzie staraniem przez wybór, taniość i dobroć naszych wyrobów, na dalsze zasłużyć zaufanie.

Podpisany, przybywszy z Warszawy na mieszkanie do Miasta Gubernjalnego

Radomia, zawiadamia Szanownych Obywateli tejże Gubernji, iż wykonywa Roboty swoje podług metody matematycznej i najnowszych żurnali, z zapewnieniem, że Robota wykończona w jego Warsztacie, nie ustępuje w niczem najporządniejszemu Warsztatowi Warszawskim. Mieszka przy ulicy Lubelskiej w domu Wgo Zakrzewskiego, gdzie Trybunał.

Stefan Dobkowski, Krawiec Męzki.

Względem uzyskania Miejsce na Zawiadującego Fabryką Cukru.

Człowiek młody, dokładnie obezpany z sposobem rafinowania surowego Cukru, oraz fabrykacji Cukru burakowego, który znaczniejszym Zakładem rafinerji w Niemczech przez ciąg wielu lat przy zupełnem zadowoleniu Właściciela takowegoż zawiadywał, w dowód czego najchlubniejsze świadectwa i rekomendacje okazać może; teraz zaś z przychytny zaprzestego istnienia owegoż Zakładu w bezczynności pozostając, zagnany staraniem się o inne miejsce, to jest: iako ZAWIADUJĄCY Zakładem Rafinerji Cukru lub też Fabryką Cukru Burakowego, upraszaając niniejszem Szanownych Osób, mających zamiar sprowadzenia go, aby raczyły zgłosić się pismiennie pod Lit *L. B. post restante w Dreźnie*.

Dziś rano ciepła stop: 1. Wczoraj w południe 3.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro, 2gi raz *Podróż na około świata*. 44ty raz *Kozioł*.

Dziś Jędzicy konni *Guerra*.

Dziś w Kawiarni w domu Boka, przy ulicy Nowo-Senatorskiej, JP. *Rajczak* z kompanją grać będzie.

Dziś w nowo otworzonej Kawiarni przy ulicy Bielńskiej w domu Hejnikowskiego pod Nr 609, familja *Prajs* grać i śpiewać będzie od godz. 6tej — *Paulina Sikonska*.

Dziś wieczorem w Lokalu Piwa Bawarskiego, przy ulicy Miodowej, JP. *Albrecht* z kompanją grać będzie.

Dziś w Kawiarni w Gmachu Teatralnym przy ulicy Wierzbowej, JP. *Wolf* z kompanją grać będzie.

Dziś w Kawiarni w domu W. Grabowskiego przy ulicy Miodowej Nr 495, Panny *Blitner* grać i śpiewać będą.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Długiej, pod Nr 552, w domu zwanym na Rurach, Panny *Frank* grać będą.

Jutro u *Rogaskiego* przy ulicy Nowe Miasto, pod Nr 356, na Śniadanie: iako w Środę Adwentu, Szczupak, Sandacz, Lin, Pierogi, Omlet, Zupa, Potrawy mięsne. Obiadów postnych w Środę, Piątki i Soboty dostać można.

Jutro w *Handlu Maciewskiego* przy rogu ulic Bezdarskiej i Sowiej na Śniadanie: iako w Środę Adwentu, Sandacz, Szczupak, Karp, Okoń, Karaś, Potrawy mięsne.